

V obci Pusté Úľany pri Galante našli meteorit

25. júna tohto roku sa nad juhozápadným Slovenskom objavil jasný meteor, ktorý bol dobre viditeľný na večernej oblohe. Ohnivú guľu – bolid zaznamenali aj vedecké kamery z Európskej bolidnej siete z Moravy a zo Slovenskej ústrednej hviezdárne v Hurbanove a Pavel Spurný s kolegami z Astronomického ústavu AV ČR vypočítali parametre pádu meteoritu pri Pustých Úľanoch. Vedci, miestni ľudia ako aj príležitostní hľadači niekoľko mesiacov hľadali úlomky meteoritu, o ktorom sa predpokladalo, že dopadol v obci Pusté Úľany a jeho okolí. Vedci z Univerzity Komenského v Bratislave dnes oznámili, že sa našiel prvý úlomok!

Parametre bolidu – jasného meteoru a predpovedaný pád meteoritov pri Pustých Úľanoch boli oznámené na webovej stránke Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejove. [Jasný bolid na podvečerní obloze 25. června 2022 pravdepodobne skončil pádem meteoritů na JZ Slovensku \(cas.cz\)](#)

Potom niekoľko skupín profesionálnych astronómov a geológov zo Slovenska (Astronomický ústav SAV, Univerzita Komenského a i.) neúspešne prehľadávalo predpovedané pádové pole v okolí Pustých Úľan (pozri napr.: [Hľadanie meteoritu | Pusté Úľany | Meteorit pád 25. júna 2022 - YouTube](#)). Nakoniec meteorit našiel Mateusz Żmija, nadšenec astronómie z Poľska. 20. augusta objavil malý meteorit s hmotnosťou 8,6 gramu, ktorý ležal na poranom poli. Mal veľké šťastie, pretože šanca nájsť exemplár v takomto teréne bola veľmi malá. Nálezca

urobil niekoľko fotografií meteoritu a veľmi presne zdokumentoval miesto nálezu s jeho GPS polohou. Následne svoj nález odviezol do Bratislavy a odovzdal ho vedcom z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave.

„Keď som meteorit našiel, neveril som svojomu šťastiu. Prvýkrát v živote som objavil nový meteorit! Som hrdý, že môj nález pomôže dozvedieť sa viac o vesmíre. Je to malý exemplár, no pre slovenskú vedu veľký poklad. Teraz sa nemôžem dočkať, kedy meteorit opäť uvidím v múzeu“ - povedal Žmija.

Vzorka v súčasnosti prechádza podrobnou analýzou. Vedcom sa zatiaľ podarilo potvrdiť jeho pravosť a určiť, že na zem pristál veľmi nedávno. „Existuje veľa indícií, že ide o jeden z kamenných typov meteoritov nazývaných "chondrity", obsahujúci malé kamenné sférické chondrule a zrnká kovu. Ale až podrobné mineralogické analýzy určia presný typ meteoritu. V každom prípade ide len o druhý meteorit s rodokmeňom na Slovensku po úspešnom prípade Košického meteoritu z roku 2010.“ – spresnil Juraj Tóth, vedecký pracovník FMFI UK.

Vedci vyzývajú obyvateľov Pustých Úľan, aby pokračovali v hľadaní a venovali svoje nálezy na posúdenie a analýzu. Na okolitých poliach a v samotnej obci leží určite viac úlomkov meteoritov, ktoré sa pri predchádzajúcich expedíciách nenašli.

Je potrebné pripomenúť, že meteority nájdené na Slovensku sú majetkom štátu a mali by byť odovzdané miestnym úradom alebo vedcom.

V Bratislave, 20.9.2022, doc. RNDr. Juraj Tóth, PhD., Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK